

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1. Het gaat ergens over.	1
1.2. Regulatory affairs – technical compliance	2
1.3. Een functioneel rechtsgebied	3
1.4. Bronnen van het levensmiddelenrecht.	4
1.5. Plan van behandeling	6
2. Geschiedenis van het levensmiddelenrecht	9
2.1. Voorafgaand aan Europese integratie	9
2.2. Sedert de Europese integratie	10
2.3. Mondiaal	16
2.4. Stand van zaken	16
3. De mensenrechtelijke dimensie van het levensmiddelenrecht	19
3.1. Bill of Rights	19
3.2. Het recht op adequate voeding	19
3.3. Overheidsplichten.	20
3.4. Het recht op voeding in Nederland	22
3.5. Recht op voeding en het levensmiddelenrecht.	23
4. Internationaal levensmiddelenrecht	25
4.1. Handel en geschillenbeslechting.	25
4.2. Codex Alimentarius	26
4.3. Crisis management	27
5. Een kader voor systematische analyse van het levensmiddelenrecht	29
5.1. Structuur	29
5.2. Normadressaten: ABC van het levensmiddelenrecht	30
5.2.1. Autoriteiten	32
5.2.2. Bedrijven	33
5.2.3. Consumenten	33
5.3. Hoofdonderwerpen van het levensmiddelenrecht	34
6. Beginselen en begrippen	35
6.1. Inleiding	35
6.2. Doel van levensmiddelenrecht.	35
6.3. Risicoanalyse en voorzorg	36
6.4. Het begrip levensmiddel	38
6.5. Verantwoordelijkheid	40
7. Voedselveiligheid: concept	43
7.1. Materiële voedselveiligheid	43
7.2. Algemeen concept.	44

7.3.	De aard en de toestand van het product	45
7.4.	Specifieke normstelling ten aanzien van de aard van het product	45
7.5.	Specifieke normstelling ten aanzien van de toestand van het product	46
7.6.	Materiële voedselveiligheid in schema	47
8.	Voedselveiligheid: Ingrediënten	49
8.1.	Inleiding	49
8.2.	Additieven	49
8.3.	Voedingssupplementen en verrijkte levensmiddelen	51
8.4.	Genetisch gemodificeerde organismen.	52
8.5.	Andere nieuwe levensmiddelen	53
8.6.	Toelatingsvereisten in het algemeen	54
9.	Voedselveiligheidslimieten	57
9.1.	Voedselvervuiling	57
9.2.	Toxiciteitsbeoordeling.	57
9.3.	Chemie limieten	59
9.4.	Microbiologie	60
9.5.	Vaststelling van limieten.	60
9.6.	Microbiologische limieten.	61
9.7.	Levensmiddelenrecht in cijfers	62
10.	Voedselveiligheid: Proceseisen	63
10.1.	Voorkomen: hygiëne	63
10.1.1.	Voorvereisten	64
10.1.2.	HACCP.	65
10.1.3.	Hygiëne codes.	66
10.2.	Vorbereid zijn: traceerbaarheid	67
10.3.	Voorval verhelpen: recall	67
11.	Voedselinformatierecht	71
11.1.	Verplichte aanduidingen: etikettering	71
11.1.1.	Aanduiding	72
11.1.2.	Ingrediëntenlijst.	73
11.1.3.	Allergenendeclaratie	73
11.1.4.	KWID	73
11.1.5.	Netto hoeveelheid	73
11.1.6.	Houdbaarheidsdatum	74
11.1.7.	Bijzondere bewaar- of gebruiksvorschriften.	74
11.1.8.	NAW-gegevens	74
11.1.9.	Herkomst	75
11.1.10.	Gebruiksaanwijzing	75
11.1.11.	Alcoholpercentage	75
11.1.12.	Voedingswaardevermelding	75
11.2.	Beschermde aanduidingen.	76
11.3.	Gereguleerde beweringen: voedings- en gezondheidsclaims.	76
11.4.	Verboden beweringen: medische claims	77

12. Handhaving van het levensmiddelenrecht.	79
12.1. Verantwoordelijkheid	79
12.2. Verordening inzake officiële controles	80
12.3. Bevoegde autoriteiten	80
12.4. Delegatie	81
12.5. Toezicht	81
12.5.1. Medewerkingsplicht	82
12.5.2. Verslaglegging	82
12.6. Handhavingsmaatregelen	82
12.7. Herstelsancties	83
12.8. Bestraffende sancties	84
12.9. Importcontrole	85
12.10. Rechtsbescherming en rechtsmiddelverwijzing	86
12.11. Internationale samenwerking	87
12.12. RASFF	88
12.13. Noodmaatregelen	88
12.14. Tweedelijnsinspecties	88
12.15. Vrijwaringsmaatregelen	90
12.16. Derde landen	90
12.17. Controles uit derde landen	92
12.18. Herziening	92
12.19. Conclusie	92
13. Privaat levensmiddelenrecht.	93
13.1. Private voedselveiligheidsstandaarden	93
13.2. Duurzaamheidsstandaarden	94
13.3. Religieuze standaarden	94
13.4. Het mechanisme van privaat levensmiddelenrecht.	94
13.5. Publiekrechtelijke relevantie.	96
14. Ten slotte.	97
14.1. Beroepsperspectief.	97
14.2. De wereld van het levensmiddelenrecht	98
14.2.1. NVLR.	98
14.2.2. EFLA	99
14.2.3. European Institute for Food Law	99
14.2.4. Food Law Academy	99
14.2.5. FIAN	100
14.2.6. FairFood.	100
14.2.7. Foodwatch	100
14.2.8. FLEP	100
14.2.9. Voedingstechnologen	100
14.2.10. GHI.	100
14.2.11. Voedselbank.	101
14.2.12. Academia	101
14.2.13. Levensmiddelenrecht en agrarisch recht	102
14.2.14. Literatuursuggesties	102

14.3. Ten slotte103
Bronnen105
Trefwoorden123